

Szívárvány

A DEBRECEN-NAGYERDEI REFORMÁTUS EGYHÁZKÖZSÉG LAPJA

2004/7

Vakációs gyermekbét

Egy éve már ifjűsek

„Szívárványívemet helyezem a felhőkre, az lesz a szövetségnek, melyet én a világgal kötök.” 1Móz 9,13

A Passióról – utólag

(A filmről – egymástól függetlenül – két írás is született. A másik szerzőt következő számunkban közöljük.)

Most, hogy a mozikban tavasszal futó filmet követően lecsillapodtak az időnként harsány viták, melyekben sokszor csak a rajongók és a gyűlölködők hangja hallatszott, érdemes árnyaltabban elgondolkodnunk a filmről.

Mel Gibsonéknak nem volt könnyű dolguk, ahogy egyetlen Jézus-film készítőinek sem. Minden alkotónak tisztában kell lennie azzal, legyen az író, képzőművész, zeneszerző vagy filmkészítő, hogy óriási kihívás földolgozni egy ősi

és ismert történetet, melynek rengeteg adaptációja készült. Egyrészt minden befogadónak mást jelent az alaptörténet, másrészt a szerzőnek versenyeznie is kell a megelőző feldolgozásokkal. A korábbiakhoz képest más problémákra kell koncentrálni, sajátos látásmóddal és technikával érdemes dolgozni, új kérdéseket kell megfogalmazni. Mivel *A Passió* hetekig foglalkoztatta a legkülönbözőbb fórumokat, úgy tűnik, az alkotóknak sikerült megszólítani a közönséget. Az, hogy Gibson olyan filmnyelvet használt, amelyet előtte egyetlen evangélium-feldolgozás sem, valóban nagy hatásúvá tette alkotását. A film dicsérendő újdonsága az arámul és latinul beszélő szereplőgárda. Főként azonban abban hoz újat, hogy Jézus életének csupán utolsó 12 óráját mutatja be, és mindezt az eddigi filmeknél naturalisztikusabban ábrázolja,

hosszú közeli és lassított képeken láttatva a kifröccsenő vér, a felszakadó hús és az elzuhanó test látványát. A jelek szerint elsősorban a templomba járók értékelték pozitívan a filmet, mert egyes érvelések szerint ez a végletekig megmutatott testi szenvedés közelebb juttathatja a nézőt Krisztus megváltó halálának megértéséhez. Ha tényleg volt ilyen hatása a filmnek, akkor Gibson jó formanyelvet választott. Hiszen a film sajátosságai miatt szinte csak

a nagyon is testi Jézus, az emberi mutatható be (ezzel a problémával küzd minden Jézus-film), az isteni lényege aligha láttatható hitelesen. *A Passió* hatására azonban talán el lehet jutni a spi-

rituális vonatkozásokhoz is. Szembesülnünk kell viszont azzal a kérdéssel, hogy miért tetszik nagyon sok hívőnek ez a Jézus-filmekben eddig ismeretlen „borzalom-esztétika”. (Hozzá kell tenni, hogy a passió véres ábrázolása, a szenvedésmisztika sajátos megjelenítése elterjedt volt pl. a középkorban. Máshol pedig a barokk látszatechnikájára, képi túlzásaira és testkánonjára emlékeztet a film.) El kell gondolkodnunk azon, hogy miként vált a hívők közössége is fogékonyra a horror-filmekből ismerős jelenetekre, sokkoló kép- és hangeffektusokra, vagy a Gibson eddigi tevékenységéből is jól ismert akciófilmes erőszakot kiemelő vágási technikákra. Miként egyeztethető össze mindez állítólag szemérmes keresztyénségünkkel? Teológiai szempontból sem könnyű a kérdés. Ha egy alkotónak talán joga is van arra,

hogy forgatókönyv-alapanyagként használja a Bibliát, kérdés, hogy miként tud rámutatni egy olyan film a szeretet és kegyelem fontosságára, amely az evangéliumokban csupán egy-egy óvatos félmondatot („...Jézust pedig megostoroztatta...”) 25-30 percen keresztül részletez, vagy amikor a bibliai történettől sokszor csak azért tér el, hogy szinte már csak a hatáskeltés miatt fokozza a szenvedés bemutatását. (Ilyen a Gecsemáné-kerti elfogást követően a láncokra fűzött Jézus lehajtása a falakról, de zavaróan didaktikus, sőt teológiailag is megkérdőjelezhető az a jelenet is, amikor a bal lator már földi életében megbűnhődik: kivájja szemét egy holló.)

Denver érseke azt mondta, hogy a film „egyedülálló művészi teljesítmény”. Valóban mély benyomást tesz a nézőre a film színvilága, a közeli képek és a nagy-totálók szép beállításai. Az eddigi Jézus-filmek talán legjobb és legbátrabb ördögábrázolása jelenik meg az androgün Sátánnal, és különösen döbbenetes párhuzam, ahogy a torz gyermeket gondosan magához ölelő Kísértő szembesíti Jézust azzal, hogy őt elhagyta az Atya. Van még egy-két hasonlóan jelentős párhuzam (pl. a kereszttel elzuhanó Krisztushoz és az eleső gyermek Jézushoz odafutó Mária alakja), de az a technika, ahogy a film a visszatekintéseket alkalmazza, kissé monotonná és didaktikussá válik, mert mindig egy konkrét tárgyról asszociál a szereplő. (Különösen az ácsjelenet feszélyezheti a nézőt: miért éppen Jézus találja fel a magas asztalokat?) Igen érzelmős a Hollywoodiasan „isteni” nézőpont is, amikor egy könnycseppként lehulló esőcseppet követ a kamera a mennytől a keresztra.

Kritikusan kell közelednünk azokhoz az

állításokhoz is, hogy mit akart a film elérni. Egyrészt minden bizonnyal nem igaz, hogy antiszemita sugallatot szántak Gibsonék a filmnek. El kell azonban fogadnunk, hogy sokak számára ma már más konnotációi is vannak annak a mondatnak, hogy „Szálljon ránk és gyermekeinkre az ő vére”, hiszen a közép- és újkori zsidóüldözők sokszor e mondatra hivatkozva legitimálták bűneiket. És igaza van Adornonak: Auschwitz után nem lehet többé úgy verset írni (és filmet készíteni), mint előtte.

Másrészt óvatosan kell kezelnünk azt a hívők körében különösen elterjedt nézetet, hogy Gibsonék elsősorban az evangéliumot szeretnék hirdetni. Ugyanis az a filmes gárda, amely Internetes honlapján keresztszög-nyakláncot árul, vagy marketinges technikák segítségével továbbgerjeszti a botrányt a film körül, ami persze további nézőszámemelkedést eredményez, nos, annak a szándéka, legalábbis részben, a busás haszon megszerzése. Ami persze nem baj, csak jó vele tisztában lenni.

Az viszont bizonyos, hogy ha ez a nagy hatású film nem is minden szempontból felel meg az igényes művészség és az evangéliumi teológia elvárásainak, Isten kegyelméből akár még evangelizáló szerepet is betölthet, ha kellő kritikával szemléljük. De én azért maradok Pasolini Máté evangéliumánál.

Fazakas Gergely

Vallomások 5 – Vezess a jó útra Istenem!

Elképesztő, hogy milyen hosszú, cikkcakkos, fölösleges hurkokat leíró úton jut el az ember arra a helyre, amelyre egy

az indulás és érkezés pontját összekötő egyenes mentén is meg lehetne érkezni. Ebből a bolyongásból nekem is kijutott, s ezért csakis önmagamat okolhatom. Mégis hálás köszönettel az Úrnak, kijelenthetem, hogyha bukdácsolva is de sikerült megtalálnom a helyes utat.

A gyülekezetnek, sok testvéremnek tartozom ezért köszönettel. Jó tudni, hogy továbbra is igényt tarthatok a felém nyújtott segítő kezükre, hogy együtt kérve az Úr Jézus Krisztust sikerüljön felülkerekedni gyengeségeimen, hogy: * bátran tudjak nemet mondani minden múlandóra, hogyha az, az örökkévalót veszélyezteti, * eltűnjön életemből a kuszaság, rendtelenség, el tudjam dönteni miről érdemes lemondanom azért, hogy arra szenteljem az életemet, ami valóban nélkülözhetetlen és fontos, * olyanná formálhasson az Úr, hogy hasznos lehessen mások javára.

S bár sokszor előfordul velem, hogy jót akarok, mégis rossz kerekedik ki belőle, tele vagyok jó szándékkal, mégis megsértek valakit, azt már biztosan tudom:

„Körül zártál elől-hátul
A kezedet szent áldásul
Tartod fölém Istenem
Csodálatos a tudásod,
Oly magasba nem is látok,
Árnyékodban létezem

Menjek bár az égbe ott vagy,
Koporsómban is jelen vagy,
Fogod az én kezemet
Engem sötétség se rejthet
Mert nincs sötét Te előtted,
Csontjaimat ismered”

(Gryllus Dániel-Sumonyi Zoltán: A 139. zsoltár)

Hálát adok az Úrnak azért, hogy rajtam keresztül eljuthat az Ő igéje másokhoz, hogy boldogan tehetek Róla hitvallást környezetemben, átlélhetem, hogyan munkálkodik általam másokban.

Izgalommal várom minden évben gyülekezetünk tábort, ahol együtt lehetek hitben előttem járó testvéreimmel, magamba szívhatom példamutatásukat, szemlélve az útkeresőket, most csatlakozókat, akiknek szükségük lehet az én tapasztalataimra, azért, hogy együtt lerövidítsük a fent említett kanyarokat, az Úr Jézushoz vezető út megtalálásához.

Különösen nagy örömmel tölt el fiataljaink és öregebb testvéreim együttműködése az Úrban.

Ugyanazt érzem, amit már most konfirmált gyülekezeti tagunk is megírt, az ezt megelőző vallomásokban:

Örülök neki, és hálás szívvel köszönöm Istennek, hogy ennek az élő gyülekezetnek a tagja lehetek a családommal együtt.

Pongorné Káráncsi Katalin

„A Szentlélek tanintézete a legmagasabb fokú iskola.”
(Spurgeon)

A hetedik évad

A Nagyerdei Gyülekezet vegyeskara június 13-án tartotta évváró zenés áhítatát. A kezdetektől hűséges hallgatójuk vagyok, s minden alkalom igazi élménnyel gazdagít. Mástól hallottam, de én is vallom: „*Az ének a lélek imája. Kétszeresen imádkozik, aki énekel...*” Úgy hiszem, az énekkar teljesítménye, a hangszeres és énekes résztvevőkkel, szakmailag is megállja a helyét, ismerem a karnagyuk kiváló művészi és pedagógiai kvalitását. Ezekon az alkalmakon nekem ez mégis másodlagos. Ami igazán megfog, az az Isten iránti elkötelezettség, ami az énekkari tagok arcán tükröződik, és amit hallok hangjuk szárnyalásában. A zene csodálatos erejével megsokszorozva hat rám Isten igéje. Aktív gyülekezeti tag mindegyikük.

Legtöbben – munkahelyen és otthon – elfoglalt emberek. A szó nemes értelmében amatőrök, profi együtthangzással közvetítik: „...*tehozzád, én Istenem, szomjúhozik én lelkem...*” Gazdagon áldja meg szolgálatukat gondviselő Atyánk!

B.K.S.

Hittudományi Egyetemen tanuló fiataljaink lelkészeinkkel

Teológus-lelkész szakosok: ülő sorban balról kezdve *Lente Boglárka* (V. évfolyam), *Győri Zsuzsanna* (III.), *Moldván Edit* (II.), középső sorban balról *Kustár György* (VI.), hátsó sorban középen *Szilágyi Sándor* (V.), és jobbról *Püski Dániel* (V). Teológus szakos: hátsó sorban balról *Károlyi Ádám* (I.), most felvételiznek a középső sorban középen *Juhász Norbert*, jobbról *Bertha Zoltán*.

Tábori csendespihenőre

I.	A M. REF. EGYH. TÖRVÉNYHOZÓ TESTÜLETE	□□□□ E'N SZERETTEM FIAM"	HIVATAL HELYE ELŐD KUTYA	ÚJ VILÁG SZINFÓN SZERZŐJE (KÉSTVE)	KETTŐZVE AFRIKAI NÉP ASSISI SZENT	FEN (ÉVELET HIBA)
						E
	SZÖRPJERŐL ISMERT HELYSÉG			EZ JOBB MA! PACIT		
	FÁJDALMA ÚTJA, JERUZSÁLEM BÉN				NYUGATI NÉP TITI PARZA	
	KÖZPONT ÉZPONT TÖL PARZA	... MIO : SZERELMEM "MOST KÖSHALOM"	VIZEN MSH-I ...DA GAMA FELFEDEZŐ		GÖRÖG KELETI VALLÁSÚ	
	MEG... : NEM TEKINT A BŰNRE					TONNA I BETŰ A GÖRÖG ABC-BEN
	□□□ HAL RE NEM HAL TUDOM VÍVNI	A NAZARETI JESZUS A ZSIDÓK KIRÁLYA	KARTYALAPOK AZ ASZTALON	NEGATÍV ELEKTROD TEGNAP UTÁN	FOLYÓ SP. HASONLÓSA GON ALAPLÓ EGYEZÉS	
II.			RR	□□□□ BEVE EGYEZD MEG FÖL FFI NEV		T
	□□□□ TEKEL UFAREIN FOGOLY			ALVA LA'IZUA NEM FORB ZÖNÖK KUTYA FÁSTA ORSZ 16EM		TÖRTENET SORVÉG ÖSSZE KENGESE
	I'JA ... MONDA SOK GÉZUSTÖL				SPORT SINTÉN NEH	
NAGYAR ORSZÁG					IA	

Megfejtendő: I.; II. Jézus szavai

Ötvös Csaba

ÁLLATI DOLGOK

A nyár folyamán bizonyára többet találkoztok állatokkal, mint év közben.

Meglátogattok állatkerteket, vagy nyaralás során láttok halakat, bogarakat. A házi kedvencek is több dédelgetésben részesülnek ilyenkor. A Teremtés során Isten az 5. napon teremtette az állatokat:

„*Pezsdüljenek a vizek élőlények nyüzsgésétől, és repdessenek madarak a föld felett, az égbolt alatt...*” – olvassuk Mózes első könyvében. Az állatvilág nagyon színes, érdekes, változatos, Isten csodáinak hordozója. Például az állatok, ha nem is emberi nyelven, de tudnak egymással kommunikálni. Megfigyelték, hogy a delfinek majdnem olyan változatosan

érintkeznek egymással, mint az emberek. A méhek „táncsal” közlik egymással, hogy merre van valamilyen virágmező lelőhely.

Az állatok viselkedését kutató tudományt etológiának nevezik. Egy híres etológus: Konrad Lorenz. Kutatásai közben egy humoros dolog történt vele. Tojásból kikelők kiskacsák életükben először őt pillantották meg, ezért őt tekintették anyjuknak, és mindenhová követték. Így fedezte fel az imprinting, azaz a bevésődés jelenségét. (Ez azt jelenti, hogy az első megpillantott lény képe rögzül.)

Az állatoktól sokat tanulhatunk. Gondozásuk azonban nem csupán játék, hanem olyan feladat, ami egész életükre szól, nemcsak addig, amíg kedvünk tartja. Azért egy kicsit lehet velük játszani is, mert főként a fiatal állatok szeretik a velük való foglalkozást. Most az állatok nevével fogunk játszani. Összevonjuk az állatok valamilyen tulajdonságát a nevükkel. Próbálj te is hasonlókat kitalálni!

Kis bika	=	bébika	Nevető hiéna	=	hihiéna
Betörő bolha	=	rabolha	Ecsetszórú macska	=	pamacska
Borz fekvőhelye	=	borzalom	Nyakas strucc	=	trucc-strucc
Ordító bölömbika	=	bömbölbika	Török sáska	=	basáska
Kis cincér	=	picincér	Meghibbant süni	=	süsüni
Nevető dámvad	=	vidámvad	Ellenszenves vakondok	=	vakondok
Felfújtt dingó	=	pudingó	Fél tucatt tyúk	=	hattyúk
Szeszélyes gólya	=	rigólya	=

„A te parancsodra száll-e magasan a sas, és rakja magasban a fészkrét?” (Jób 39,27)

Hírek

- ♦ **Mixifis foglalkozások** kezdete július 8-án, csütörtökön 5 órától a gyülekezeti teremben.
- ♦ **Többgenerációs nagytáborunk** július 26-aug. 1-ig (hétfő-vasárnap) lesz Tatán. A *Szivárvány* februári számában olvasható **költség 3.000 Ft-al csökkent**, azaz felnőtteknek *csak* 18.000 Ft, diákoknak 16.000 Ft, még nem iskolásoknak 13.000 Ft és az utiköltség.

Segíts!

adományoddal azokon, akik anyagi nehézségek miatt nem tudnának eljönni Tatára a gyülekezeti csendeshetünkre. Missziói adományok a lelkeszi hivatalban fizethetők be. Köszönjük!

Táborozni megyünk!

Zenés áhítat

(vasárnaponként 5 órákor)

- Júl. 11.** Charlestoni gyülekezeti vegyes kar énekel (USA), Bódiss Tamás orgonál.
- Júl. 13.** Domány Rita orgonál.
- Júl. 25.** Szilágyi Gyula orgonál.
- Aug. 1.** Karasszon Dezső orgonál.
- Aug. 8.** Ittész Zsuzsanna és Suszter Ágnes fuvolázik, Karasszon Dénes és Karasszon Eszter gondolkázik.

Imádkozzunk...

- ♦ gyülekezeti táborozásunkért,
- ♦ fiatalok nyári alkalmiért,
- ♦ családok pihenéséért.

Vakációs gyermekbét

Szivárvány –
a Debrecen-Nagyterdei Református Egyházközség hírlevele
4032 Debrecen, Bolyai u. 25. Telefon: (52) 410-811
Felelős kiadó: Püski Lajos, lelképásztor
Fejléc: Betűvető Bt. Tördelés: Bene Lászlóné
Nyomda: REXPO Kft. Készült 600 példányban
12. évfolyam 7. szám, megjelenik havonta
Egyházközségünk számlaszáma: 11738008-20012917